

Näkökulmia tehtävien ja kuvien käsittelyyn

3. Euroopan unioni laajenee

Kuvatehtävä (s. 24)

Selvitä, miten EU pyrkii torjumaan Euroopassa yhä käytävää ihmiskauppaa.

- EU on rahoittanut erilaisia valistuskampanjoita ja tukenut kansalaisjärjestöjä, jotka taistelevat ihmiskauppaa vastaan.
- EU on säätänyt direktiivin ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta vuonna 2011.
- Direktiivissä määritellään ihmiskauppa, säädetään rangaistuksista ja annetaan jäsenmaalle oikeus nostaa syytä omaa kansalaista vastaan rikoksesta, joka on tehty toisessa jäsenmaassa.
- Direktiivissä säädetään ihmiskaupan uhreille tarjottavasta monenlaisesta avusta.

Kuvatehtävä (s. 27)

Makedonialaisen pilapiirtäjä Petar Jankovin pilakuva nimeltään *Euroopan (dis)integraatio*. Tulkitse kuvan sanoma.

- Monet Balkanin maat ovat pyrkimässä Euroopan unionin jäseniksi. Niillä on suorastaan kova tarve (kova vauhti) päästä mukaan, mihin pilakuvassa viittaa alamäkeä liukuvan vaunun vauhti.
- Unioniin ei kuitenkaan ole helppo päästä, mihin viittaa pilakuvan kapea ovi. Jokaisen jäsenehdokkaan on täytettävä jäsenyyden kriteerit ennen kuin ovesta voi kulkea sisään.
- Pieni ovi voidaan tulkita myös niin, että se hajottaa Balkanin maiden yhtenäisyyttä: osa pääsee unioniin, osa ei.
- Pilakuvan nimi *Euroopan (dis)integraatio* voidaan tulkita niin, että Balkanin maat pyrkivät mukaan Euroopan yhdentymiskehitykseen, mutta sisään päästessään ne olisivatkin uhka yhtenäiselle Euroopalle (ne repisivät unionia hajalle).
- *Euroopan (dis)integraatio* viittaa toisaalta Euroopan yhdentymiseen (integraatio), mutta toisaalta disintegraatio-käsite voi viitata esimerkiksi siihen, että liian tiukat jäsenyyden kriteerit estävät Euroopan yhdentymistä eli ne toimivat Euroopan hajottajina.
- Jos EU:n disintegraatio jatkuu, sen seurauksena nykymuotoinen unioni pienenee.
- Muista lähdekritiikki. Makedonia on EU:n ehdokasmaa. Makedonialainen pilapiirtäjä näkee EU:n oven liian pienenä eli jäsenyyden vaikeana saavuttaa. Hän kenties myös pelkää Balkanin yhtenäisyyden kärsivän.



Kuvatehtävä (s. 28)

Brexit on ollut pilapiirtäjien suosikkiaihe. Tulkitse kuvan sanoma.

- Kesällä 2016 Britanniassa pidettiin kansanäänestys maan EU-jäsenyydestä: pysyäkö mukana vai ei. Kansan enemmistö oli sitä mieltä, että ei pysytäkään mukana. Tätä kutsutaan brexitiksi.
- Pilakuvassa EU kuvataan aavalla merellä ajolehtivana lauttana; lautan tukkeihin on kirjoitettu monia keskeisiä unionin jäsenvaltioiden nimiä. Lautan lippu on vähän repaleinen, mikä voi viitata unionin ongelmiin.
- Pilakuvan taivaanrannassa on laskeva aurinko. Sen voi tulkita symboliksi sille, että uniioni on ajalehtimassa kohti iltaruskoa; unionilla ei ole enää hyvää tulevaisuutta edessään.
- Pilakuvassa EU-lautan reunasta irtoaa yksi tukki, jossa lukee *England*. Tämä viittaa Britannian/Englannin kansanäänestykseen, brexitiin. Lautta ei kannata enää yhtä hyvin, kun yksi tukki irtoaa. Lautalla oleva hahmo on hätäntyneen näköinen, hän miettii, että nyt tämä lautta alkaa hajota.

Tehtävä 1

Miten EU:n yhdentymisen on syventynyt 1970-luvulta lähtien?

- 1970-luvulla Euroopan yhteisöä ruvettiin vahvistamaan ja laajentamaan kuutta jäsenvaltiota isommaksi kokonaisuudeksi.
- Euroopan unionin jäsenvaltioiden määrä on kasvanut kuudesta 28:aan. 1980-luvulla Euroopan yhdentymisen syveni merkittävästi, kun sisämarkkinoita vahvistettiin ja luotiin neljän vapauden eli ihmisten, tavaroiden, palveluiden ja pääomien vapaan liikkuvuuden periaatteet.
- 1990-luvulla yhdentymistä syvennettiin vahvistamalla poliittista yhteistyötä. Jäsenvaltiot sopivat Maastrichtin sopimuksessa vuonna 1993 muun muassa yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta.
- 2000-luvun nopea laajeneminen on toisaalta hidastanut yhdentymisen syventymistä.
- Talous- ja rahaliiton syntyminen kuitenkin syvensi euroalueen maiden taloudellista yhteistyötä.
- Schengenin sopimus syvensi yhteistyötä, sillä vapaa liikkuminen edellyttää esimerkiksi syvällistä tietojen vaihtoa ja yhteisiä periaatteita ulkorajojen valvonnasta.

Tehtävä 2

Tiivistä EU-jäsenyysneuvottelujen kulku neljään kohtaan.

- Hakijamaa jättää jäsenhakemuksensa unionille.
- Hakijamaalta edellytetään, että se hyväksyy ja toimeenpanee koko EU-lainsäädännön. Siksi sen lainsäädäntöä vertaillaan unionin lainsäädäntöön. Jos todetaan, että hakijamaan on muutettava lainsäädäntöään, tehdään toimenpide-ehdotukset.
- Varsinaiset jäsenyysneuvottelut, joihin unionin puolelta osallistuu komissio, voivat kestää monia vuosia. Komissio valvoo, että ehdokasmaa muuttaa lainsäädäntöään.



- Neljäs vaihe käydään valtioiden johtajien välillä sen jälkeen, kun hakijamaa on sopeuttanut lainsäädäntönsä unionin vaatimusten mukaiseksi ja täyttänyt muut jäsenyysehdot. Jokaisen jäsenmaan on hyväksyttävä uusi jäsenmaa.

Tehtävä 3

Laadi kolmenkymmenen sanan julistus

a) unionin laajenemisen puolesta

Esimerkiksi:

Unionin laajeneminen luo taloudellista vaurautta jäsenmaihin talouden vapauden, sisämarkkinoiden, vilkkaamman kaupankäynnin ja kulutuksen kasvun ansiosta. Unionin laajeneminen myös ylläpitää rauhaa Euroopassa ja levittää eurooppalaisia arvoja sekä turvaa ihmisoikeudet ja demokratian.

b) unionin laajenemista vastaan.

Esimerkiksi:

Unioni ei kestä taloudellisesti eikä poliittisesti nykyistä laajenemisvauhtia, vaan ongelmat lisääntyvät. Jäsenvaltioiden kansalaiset kokevat unionin itsenäisyyden uhkana. Unionin suuri koko vaikeuttaa hallintoa, ja päätöksenteossa pitää ottaa yhä useampia valtioita huomioon.

Tehtävä 4

Erittele unionin yhdentymiskehityksen nykyisiä haasteita.

Esimerkiksi seuraavia asioita voi käsitellä:

- sopimusviidakon perkaaminen
- kysymys vallasta unionin ja jäsenvaltioiden kesken; jäsenvaltioiden liitto vai liittovaltio (kiista ylikansallisuudesta)
- kysymys suurten ja pienten jäsenvaltioiden asemasta
- Saksan painoarvo liian suuri?
- unionin kyky toimia yhtenäisesti heikentynyt
- kysymys eriytyvästä integraatiosta (Kuinka paljon unioni kestää?)
- brexitin vaikutukset EU:lle (Hajottaako vai tiivistääkö Britannian mahdollinen ero EU:ta?)
- talouden eriaikainen kehitys jäsenvaltioissa (Kestääkö EU sitä?)
- eurokriisi
- joidenkin maiden (Unkari, Puola) lipeäminen EU:n arvoista ja oikeusvaltioperiaatteista
- populistiset ja nationalistiset poliittiset liikkeet
- demokratiavaje

Tehtävä 5 (nettitehtävä)

Etsi brexit-aiheinen pilakuva. Millaisena Ison-Britannian ero kuvassa esitetään?

- opiskelijan oma vastaus